ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 237. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 19-го ГРУДНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, DECEMBER 19, 1975 No. 237. VOL. LXXXII.

В будівлі УНС винаймлено дальші приміщення, позички на боргові зобов'язання ще приймається

Ню Йорк. — Фінансове підприємство Вілліям В. Френкель і Компанія, нюйорська біржева фірма, що спеціялізується в торгівлі вартісними паперами та іншими трансакціями поміж торгівцями - фірмами вартісних паперів, підписало кінцеву умову з Українським Народним Союзом на винайм бюрових приміщень в Українській Будівлі, повідомив щоденник „Ню Йорк Таймс" в числі з вівтірка, 16 грудня, відкликаючися на заяву головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора.

Українська Будівля УНС

Як про це інформувала „Свобода" в числі з вівтірка, 11 листопада, фірма Френкель і Компанія висловила тоді бажання винаймити 2,200 квадратових стіп в 15-поверховій будівлі УНСоюзу і підписала первісну умову, яку тепер завершено. Підприємство, згідно з твердженням його президента Вілліяма В. Френкеля, плянує перенестися до нових приміщень в Джерзі Ситі, Н. Дж., вже з початком нового року та збільшити свій теперішній персонал між 15 - 25 новими працівниками.

Френкель і Компанія є вже третьою з черги нюйоркською біржевою фірмою, яка винаймила приміщення в Українській Будівлі УНСоюзу. Раніше підприємство Віден і Компанія підписало умову винайму цілого п'ятнадцятого і частини чотирнадцятого поверхів, а „до кількох днів", згідно із заявою И. Лисогора в „Ню Йорк Таймсі", фірма Герцоґ і Компанія має підписати таку ж кінцеву умову винайму приміщень.

В. Френкель, інформує „Таймс", сказав, що його підприємство переноситься до Ню Джерзі тому, що управління Ню Йорку збільшило на 25 відсотків податки на перепродаж вартісних паперів.

Рівночасно з Головної Канцелярії УНСоюзу, у відповідь на численні запити членів УНСоюзу і їх відділів інформують, що створена УНСоюзом допоміжна українська Національна Корпорація Віднови Міста дальше приймає від членів УНС та їх Відділів позички на ґарантовані УНСоюзом 8-відсоткові Боргові Зобов'язання. Досі вже прийнято таких позичок на суму понад 1,300,000.-00 долярів і 1-го січня будуть вислані від них черговi квартальні відсотки. Як відомо, УНСоюз, зглядно його корпорація, виплачують вісім відсотків від прийнятих позичок квартально від позичок на п'ять і більше тисяч долярів та піврічно, в квітні і жовтні, від позичок до п'ять тисяч долярів. У справі цих позичок треба звертатися до головного касира УНСоюзу мґр Уляни Дячук.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД НАКЛАВ „ВЕТО" НА ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ

Вашінґтон. — У середу, 17 грудня, президент Джеральд Форд наклав „вето" на законопроєкт, який пропонує продовжити зменшення у федеральних податках на 1976-ий рік, заявляючи, що не може погодитися на таке зменшення в податках з уваги на те, що Конґрес в той самий час не проголосував зменшити видатки федерального уряду. Президент вважає, що надмірні видатки можуть спричинитися до нової інфляції в ЗСА. Обидві Палати Конґресу на днях старатимуться уневажнити президентське „вето".

Президент Джералд Форд

Відкинений Президентом законопроєкт пропонує в 1976-му році, подібно як і в 1975-му, зменшити на 16.8 більйона долярів податки індивідуальних платників і корпорацій. Президент Форд погоджується, що податки повинні бути зменшені, але твердить, що в той самий час видатки федерального уряду мусять бути зменшені на таку саму суму. Натомість законодавці заявляють, що не можуть вже тепер обмежувати видатків, які стосувалися б фіскального року, який почнеться щойно 1-го жовтня 1976-го року. Якщо Конґрес не зможе уневажнити президентського „вето", або дійти до якогось компромісу з Білим Домом, то з початком наступного місяця податки майже всіх платників і корпорацій зростуть. Накладаючи „вето" на законопроєкт, президент Форд сказав, що законодавці ще перед Різдвяними вакаціями можуть проголосувати зменшення у видатках і в такий спосіб запобігти підвищенню в податках.

Сенат затвердив Стівенса на члена Найвищого Суду

Вашінґтон. — У середу, 17 грудня, Сенат одноголосно затвердив Джона Пола Стівенса на члена Найвищого Суду ЗСА. Стівенс, який досі був членом Апеляційного суду в Чікаґо, в Найвищому Суді займе місце Вілліяма О. Даґласа, який зрезиґнував кілька тижнів тому з уваги на поганий стан здоров'я. Заприсяження Стівенса на новий пост відбудеться в п'ятницю, 19 грудня. Суддя Стівенс є поміркованих поглядів, а його попередник Даґлас був одним з найбільш ліберальних членів Найвищого Суду в історії ЗСА. Хоча погляди Стівенса і Даґласа дуже різняться, то коментатори не передбачають великої зміни в загальному наставленні Найвищого Суду до різних питань, бо протягом останніх кількох років цей Суд вирізнявся своєю поміркованістю і тому суддя Даґлас часто був переголосований своїми колеґами. Як відомо, Найвищий Суд складається з 9-ох членів.

Суддя Джон Пол Стівенс

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФІЛЬМ ПОТВЕРДЖУЄ НАЯВНІСТЬ КОНЦТАБОРІВ В СССР ТА ЗНУЩАННЯ НАД В'ЯЗНЯМИ

Ню Йорк. — В четвер, 11 грудня, на крайовій телевізійній сітці Франції був вперше показаний секретно спрепарований фільм про совєтські концтабори і умовини, в яких там перебувають політичні в'язні. Кілька кадрів з цього фільму були показані в ЗСА телевізійною сіткою СіБіЕс під час передачі новинок на програмі Волтера Кронкайта у вівторок, 16 грудня.

Фільм, який має рівнож пояснювальний звукозапис, мав би бути зроблений політв'язнями в одному із численних концтаборів СССР та переданий невідомою дорогою на Захід. Негайно після його висвітлення у Франції, Комуністична партія тієї країни звернулася з публічною вимогою до уряду СССР зайняти становище до цього фільму і до „жахливих умовин", які він зображує. „Якщо показаний фільм відповідає правді і якщо не буде публічних заперечень совєтськими властями — говориться в заяві, — то Комуністична партія Франції буде змушена висловити своє глибоке здивування і формальну догану." В заяві сказано, що фільм показує „неможиві умовини ув'язнення", а коментатор підкреслює, що в показаному концтаборі перебувають політичні в'язні. „Це заслуговує на особливу увагу, бо в Совєтському Союзі фактично відбуваються судові процеси проти громадян за їхні політичні погляди," – стверджує заява партії, додаючи, що якщо „ці неоправдані факти показані у фільмі є правдиві ,то це може вийти тільки на шкоду соціялізмові і доброму імені Совєтського Союзу."

Як відомо, Комуністична партія Франції вже від років старається вдержувати незалежну від Москви лінію. Минулого місяця, ця партія звернулась з офіційною вимогою до уряду СССР звільнити Леоніда Плюща та дозволити йому і його родині виїхати на Захід. В останньому становищі Комуністичної партії Франції до фільму, західні коментатори добачають чергову спробу вдержати незалежну від Кремлю лінію.

Згідно з інформаціями СіБіЕс, фільм можна випозичити на висвітлення в неприбуткових, виключно інформаційних цілях. В справі випозичення фільму слід звертатися до: Neil Waldman, Director of News Film-Video Librairies, WCBS-TV, 524 West 57th Street, New York, N.Y. 10019.

Вячеслав Чорновіл вимагає суду над слідчим КҐБ

Балтімор. — Українська Інформаційна Служба „Смолоскип" переслала для преси новий самвидавний документ з України, який продістався на Захід: заяву Вячеслава Чорновола військовому прокуророві Підкарпатської Округи УССР. Заява має дату 23-го липня 1973 року і в ній В. Чорновіл в подробицях з'ясовує обставини його арешту 12-го січня 1972-го року, перебування у слідчій тюрмі та знущання і шантаж, що їх застосовували до нього під час слідства, справу появи самвидавного „Українського Вісника", та домагається притягнути до судової відповідальности старшого слідчого, капітана КҐБ Мирослава Боєчка за вчинені над ним, В. Чорноволом, злочин під час допитів. Повний текст цього обширного документу буде своєчасно опублікований в „Свободі".

Вячеслав Чорновіл

МОЙНІҐЕН КРИТИКУЄ ГЕНЕРАЛЬНУ АСАМБЛЕЮ ОН ТА ЇЇ „ОГИДНІ" РІШЕННЯ

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — 30-а Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй закінчила тут в середу, 17-го грудня ц. р. о год. 6.55 по полюдні свої наради традиційною формою однохвилинної мовчанки і молитовним роздумуванням. Амбасадор ЗСА до ОН Даніель Мойніґен на цій кінцевій сесії заявив, що ця 30-та Сесія ОН викликала не тільки серйозне розчарування багатьох країн, але навіть тривожне стурбування. „Остання Сесія ОН, — сказав Мойніґен, — була сценою повторюваних актів, що їх можна б назвати огидними". Покликаючись на резолюцію ОН з 10-го листопада ц. р., яка засуджує сіонізм як форму расизму, Мойніґен відмітив, що вона була подією на 30-ій Асамблеї, яку ЗСА ніколи не забудуть. Об'єднані Нації, на думку американського репрезентанта, не є жадним парляментом і не можуть виносити зобов'язуючих рішень. ОН є форумом на якому збираються репрезентанти вільних і незалежних держав, що погодились вислухати пропозицій і рекомендацій один одного без жадних зобов'язурчих рішень. Він звернув при тому увагу делеґатам, що багато з них думають, що Генеральна Асамблея ОН має екзекутивну силу переводити свої рішення в життя, але вона фактично такої сили не має. „Багато урядів, які репрезентовані тут на Генеральній Асамблеї, не діють за згодою своїх громадян" — сказав Мойніґен, пропонуючи рівночасно створення при ОН „парляментарного кокусу", який допильновував би загально прийнятих рішень і тим самим підносив би престиж ОН. Це мало б велику вартість головно в ділянці порушування людських прав у світі.

Амбасадор Деніель Мойніґен

Делеґати 30-ої Асамблеї ОН вислухали 30-хвилинну промову американського амбасадора з великою увагою, не порушуючи тиші. Після Мойніґена виступив президент Генеральної Асамблеї ОН, прем'єр-міністер Люксебурґк Ґастон Торн, який зробив загальні підсумки 30-ої Асамблеї, звертаючи при тому увагу, що дебати над проблемами Близького Сходу були, на його думку, найбільш конструктивними і корисними та піднесли престиж ОН в очах публічної опінії.

Останнім актом Генеральної Асамблеї було створення „Комітету користування невід'ємними правами палестинського народу", завданням якого є допильнувати, щоб палестинська проблема була справедливо полагоджена. До комітету входять представники: Афґаністану, Куби, Кипру, Східньої Німеччини, Ґвінеї, Мадярщини, Індії, Індонезії, Ляосу, Мадаґаскару, Малязії, Мальти, Пакістану, Румунії, Сенеґалю, Серра-Ліоне, Тунезії, Туреччини, України і Юґославії. Помимо бажань арабських держав, до комітету не входить ані одна західньо-европейська держава.

Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Канаді має нову управу

Торонто. — Ще 2-го листопада ц. р. тут в Інституті св. Володимира відбулись III Загальні Збори Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Канаді, на яких основний звіт про роботу „Слова" склав проф. Олег Зуєвський. Збори відбувалися в жалобному настрої, бо саме тоді помер був член „Слова", письменник і журналіст Василь Софронів-Левицький. Пам'ять Покійного вшановано мовчанкою і короткою проомовою, яку виголосив приятель і товариш по перу Покійного, відомий український письменник Улас Самчук. Після вислухання звітів і уділення абсолюторії обрано нову управу Канадського „Слова" в складі: Юрій Стефаник — голова, Улас Самчук, Марина Рудницька, Олег Зуєвський — заступники голови, Богдан Мазепа — секретар, Богдан Медвідський — касир, Іван Боднарчук і Борис Олександрів — члени Головної Управи. Борис Олександрів виконуватиме також функцію зв'язкового між Торонтом і Едмонтоном. До Контрольної комісії увійшли: д-р Олександра Копач, Ольга Мак і Олекса Гай Головко.

Після закінчення Загальних Зборів „Слова" відбувся авторський вечір Олега Зуєвського, гостя з Едмонтону, при участі біля пів сотні учасників. Доповідь про поета прочитав Борис Олександрів, дещо про творчість О. Зуєвського сказав також Улас Самчук. Поет читав свої оригінальні поезії і переклади. Виступали ще Ольга Мак, Віра Ворскло і Петро Росинко.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів.

НЕ ПІЗНІШЕ, ЯК В ПОЛУДНЕ 31-ГО ГРУДНЯ 1975 Р.

Гроші, прислані пізніше, вже не зможуть бути зараховані на 1975 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскорше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші негайно, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у СЕРЕДУ, 31-го ГРУДНЯ 1975 року до полудня.

Звертається увагу, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

Линетта Фромм засуджена на досмертне ув'язнення за спробу вбити през. Форда

Сакраменто, Каліфорнія. — Федеральний суддя Томас МекБрайд у середу, 17 грудня засудив Линетту Елис Фромм на досмертне ув'язнення за намагання вбити президента Форда 5-го вересня цього року. Як відомо, Линетт Фромм того дня була спрямувала револьвер в бік Президента, коли він в Сакраменто йшов з готелю до будинків стейтової леґіслятури, але член Таємної Служби в останній хвилині вирвав зброю з її руки. Линетт Фромм належала до групи терористів, яка під проводом Чарлса Мансона кілька років тому вбила 7 осіб, між ними фільмову актрису Шерон Тейт. Менсон тепер перебуває в тюрмі, засуджений на досмертне ув'язнення. У середу, 17 грудня, коли суддя МекБрайд проголошував вирок для Линетти Фромм, вона часто перешкоджала йому, викрикуючи, що вимагає звільнення Менсона, а також кинула яблуко в голову прокуратора Двейна Кейса, коли він заявив, що її кара мусить бути гостра з уваги на те, що вона „просякла ненавистю та бажанням поповнити насильство".

Курс історії України в Стейтовому Коледжі Джерзі Ситі

Джерзі Ситі. — Бюро публічних зв'язків Стейтового Коледжу в Джерзі Ситі інформує, що у весняному семестрі, який починається 19 січня 1976 року, в навчальну програму буде включений новий спеціялізований курс історії України, офіційна назва якого буде: „Україна в XX сторіччі". Курс проходитиме в рамках Департаменту етнічних студій цього коледжу. Координатором цього відділу етнічних студій є проф. д-р Тадеуш Громада, а курс історії України викладатиме проф. д-р Володимир Трембіцький.

У весняному семестрі навчальна громада Стейтового Коледжу в Джерзі Ситі також включатиме курни: „Европейська спадщина Америки", „Польська мова", „Італійська мова" та „Італійська література".

Всі курси етнічних студій в Стейтовому Коледжі в Джерзі Ситі проходитимуть вечорами.

В справі дальших інформацій про курси у весняному семестрі можна звертатися до професора Тадеуша Ґромади, телефонуючи на число (201) 547-3252, або писати до нього на адресу коледжу: Jersey City State College, Jersey City, N. J. 07305.

Українські стародруки були темою наукової конференції НТШ в Ню Йорку

Ню Йорк, (д-р М. Вацик). — Заходами Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА і Філологічної Секції відбулася тут в дні 13-го грудня 1975 р. у власному приміщенні Наукова Конференція, присвячена чотиристаріччю книгодрукування на українських землях.

Конференцію відкрив і нею проводив директор Філологічної Секції проф. д-р Василь Лев вступним словом, привітанням приявних і доповідачів, та просив вшанувати пам'ять недавно померлих членів Секції як бл.п. маестра Володимира Ласовського і бл.п. проф. д-ра Михайла Соневицького однохвилинно мовчанкою. Опісля він коротко згадав, як відзначувано 350-річчя книгодрукування в Україні в Українському тайному університеті у Львові під Польщею.

Першу доповідь виголосила проф. д-р Наталія Пазуняк з Пенсильвенського університету на тему: „Раннє друкарство в Україні", з'ясовуючи передісторію появи друків Івана Федоровича, виданих у Львові 1547 р. Особливу увагу присвятила вона вивченні Львівського Апостола, його відмінність від Московського друку, та українські мовні особливості в ньому.

Другу доповідь виголосив д-р Ол. Соколишин — про: „Відзначування чотиристаріччя українського друку у вільному світі і на рідних землях", в якій дав короткий перегляд публікацій і доповідей в Україні та у вільному світі. Прелеґент зокрема звернув увагу на дві вистави українських стародруків з тієї нагоди: виставу у Гарвартському університеті, де зберігається унікальний примірник букваря Івана Федоровича, виданий у Львові 1574-го року, та виставу українських друків Слов'янського Відділу Нюйоркської Публічної Бібліотеки, що її улаштувала пані мґр Світлана Луцька-Андрушків.

Конференцію закінчено запитами, дискусією, та відповіддями прелеґентів.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ УПРАВИ НТШ

Ню Йорк. — Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА повідомляє, що в суботу, 20 грудня, о годині 11-ій вранці, відбудеться тут у власній домівці при 302-304 Захід 13-та вулиця Пленарне засідання Управи НТШ. Як вже раніше повідомлено, в год. 5-ій по полудні в домівці СУА відбудеться наукава конференція для вшанування Року Жінки.

В Чікаґо: також міжнародна виставка худоби дає добру нагоду згадати про Україну

Виставка українського мистецтва і книжок на Міжнародній виставці худоби в Чікаґо.

Чікаґо (Ст. Куропась). — Чікаґо було колись центром різні худоби, рогатої і безрог. Це був кольос, що годував м'ясними продуктами пів світу. Сорок тисяч робітників чотирьох великих компаній не знали страйків, звільнень ні кризи. Платня була дуже добра. І що сталося, що Чікаґо втратило так важливий варстат праці? В першу чергу завинили робітничі юнії, які не мали міри ні стриму у своїх вимогах щодо праці і платні. Старі будинки вимагали ремонтів, місто жадало модернізації і нових машин праці. Все те примусило чотири великих продуцентів м'яса і кількох менших покинути Чікаґо. Вони втекли до Омаги, Канзас Ситі, та до дальших міст Заходу, де є товар, якого не треба транспортувати до Чікаґо.

Проте, влаштовувана тут міжнародна вистава худоби осталася і щороку з початком грудня тисячі людей оглядають виставові павільйони худоби і коней з Америки і Канади. Колись я докладно описував у „Свободі" про цю виставу і метаморфозу худоби, коли щорічно змінялося „обличчя" тварин. З круторогих волів, з великими ногами і кістяком, Америка виплекала „біф ан де гуф", без рогів, майже без ніг і голова, лише куля м'яса і стейків.

Цього року з ініціятиви Відділу УККА, Українська Книгарня мала там виставку книжок і народного мистецтва, щоби ті, що оглядають худобу, оглянули і те, чим живуть українці в Америці. Глядачі живо інтересувалися експонатами, записували адресу книгарні і предметів. Книгарня не мала великого заробітку, але і не мала втрати. Треба нести голос про Україну і там, де його не було чути.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Взаємне зобов'язання

На іншому місці в цьому числі надрукований заклик Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу, запропонований очолюваним заступницею головного предсідника пані Марією Душник Жіночим Комітетом УНС, до жінок-членок УНСоюзу, щоб вони постаралися ще до кінця цього року зорганізувати бодай одного члена до цієї великої установи, яку вони більше, ніж хтонебудь інший, можуть називати своєю. Це головне тому, бо власне їм вона найбільше потрібна своїм головним завданням — забезпеченням. Можна б наводити вже сотні і тисячі прикладів на те, як забезпечення хлібодавців в УНСоюзі було справжнім рятунком для осиротілих дружини і дітей, які без того забезпечення, після ненадійної смерти їхнього хлібодавця, були б опинились на ласці не дуже то ласкавої долі.

Але є ще ряд інших аргументів, які говорять і переконують, що УНСорз має власне для жіноцтва окреме значення і вартість. Відомо бо, що УНСоюз чи не єдиний, який статутово застерігає жінкам місця в керівних своїх органах, — Екзекутивному Комітеті і Головній Раді. Це статутово, бо звичаєво жінки мають спеціяльну увагу в усіх рішеннях та в усіх ділянках активностей УНСоюзу.

Реєстр можна б продовжувати. Але треба також підкреслити, що й жіноцтво зі свого боку оцінює такий стан в УНСоюзі, про що промовисто свідчить факт, що понад сорок відсотків членства УНСоюзу становлять жінки, та що жінки — секретарки Відділів УНС і організаторки — належать до найактивніших та найбільш успішних працівників у цій місійній праці. Проте, кількість тих активісток все ще дуже обмежена і їх збільшення має вітальне значення дальшого розвитку УНСоюзу, що є рівнозначне з дальшими і більшими добродійствами та привілеями для нашого жіноцтва. Це й має на меті заклик Головного Екзекутивного Комітету, і одним з дальших та далекосяглих подвигів членок УНСоюзу буде масовий і максимальний відгук на цей заклик. Це бо спільне зобов'язання та спільна користь УНСоюзу і його членок.

Сумна то веселість...

Швидкими кроками зближаються рокові свята Різдва Христового. Вулиці міст уже прикрашені різдвяними світлами, вікна крамниць милують око безліччю предметів на різдвяні подарунки, що їх вже носять покупці цілими оберемками, різдвяний сезон у повному розгарі.

Очевидно, що і всі родини та особи по своїх домах приготовляються відповідно зустріти та відзначити рокове свято: участю в церковних відправах, ялинками та іншими різдвяними прикрасами по домах, взаємним обдаровуванням та взаємними побажаннями ,ну й гостинами.

Саме про ті гостини хочеться пригадати нашу дуже часто сумну веселість — надмірне вживання алькогольних напитків. Ніхто з нас не робив у цій справі досліджень, не переводив опитувань, але із спостережень сміло можна твердити, що та зловісна „сивуха" під всілякими назвами та всіляких закрасок і у фантастичних пляшках займає одне з головних місць на наших святкових столах та у наших святкуваннях. Мав повну правду один з наших діячів, який на попередньому Конґресі Українців Америки твердив, що коли б так кожний член нашої громади відмовив собі кожноразово тільки одну пляшку пива і її ціну пожертвував на добру ціль, то ми розпоряджали б не десятками чи сотнями тисяч, але грубими мільйонами долярів на нашу громадську активність.

Колись в Західній Україні наші „відродженці" перестерігали нарід перед пияцтвом гаслом: „Чарка горілки — море сліз". Що ж тоді говорити в обставинах, як ідеться не про чарку, але майже про „море" горілки, що її зі шкодою для свого здоров'я і для своєї кишені випивається тут в Америці і Канаді по наших домах при всіляких нагодах і без нагод!

На превеликий жаль, у великій мозаїці наших установ і організацій та товариств і об'єднань немає такого, що мало б за завдання поборювати алькоголізм. А таке товариство в обставинах американського і канадського добробуту дуже придалося б. Все ж таки публічна опінія могла б в цьому багато допомогти, якщо горілку вважатиметься не за вияв гостинности і не за побажаного приятеля, але за шкідника в кожному відношенні і про це нам треба пам'ятати зокрема тепер, у святковому сезоні. Це правда, що алькоголь може причинитися до збільшення веселости, але на ділі — сумна то веселість...

Я. Гайвас

В ТРИКУТНИКУ ВАШІНҐТОН-МОСКВА-ПЕКІН

II

З поїздки президента Форда до Пекіну та з його розмов з догасаючим Мао Тсе-тунґом і з Тенг Гсіяо-пінґом, виконуючим обов'язки прем'єр - міністра замість хворого у шпиталі Чжоу Ен-лая, навіть не появився ніякий комунікат. Здивувався світ, здивувалися і ми. А воно не було чому! Бо пощо ж було будь - якого комунікату? Хоч ні слова не було уронено з тих довгих розмов, але кожному ясно, куди воно йде. Чи ще треба слів, і які слова повніше віддали б дійсний стан, як сам факт поїздки президента Форда до Китаю?

Чи будь - хто ще декілька років тому міг уявити собі аж такі динамічні і вагітні наслідками зміни на світовій шахівниці? Всі американські паломники до Китаю в унісон голосять, що там нічогісінько не сталося, про ніякі суттєві проблеми не говорили, до нічого не договорилися... Коли їм вірити, то виглядало б, що президент Форд з християнських почувань поїхав у Китай відвідати „смертельно хворих", як вимагають Божі заповіді. Інакше дивиться „діялектик" Брежнєв. Той у своїй останній промові у Варшаві аж пінився, що так коротко після гельсінкського спектаклю виходять для нього такі несподівані катавасії.

Майже чверть століття американська світова політика закам'яніла була на одному з найважливіших світових відтинків, на китайському. Сьогодні вже тільки дуже нечисленні одиниці тримаються тієї аберації і тих уяв, що породили були таку політику. Та політика, яку важко було пояснити, не лише паралізувала американські можливості, позбавляла їх маневровости, але й тягнула їхніх союзників у тому самому напрямку, залишаючи добровільно Москві „поле бою". Ця абсурдна американська політика породила теж дві війни (Корею і В'єтнам), які завели Америку над провалля.

Хто знає, чи з того зачарованого кола не вирвала американців суперагресивність Москви. Знаючи, що на відтинку Вашінґтон-Пекін порожнеча, а до того Америка зв'язала собі руки наперед однією, а опісля другою війною, Москва зовсім відкрито пенетрувала світ своїми впливами, витягала руки по щораз нові опертя, навіть роз'їла Об'єднані Нації, що містяться в... Ню Йорку. Запаморочена успіхами, вона голосно почала мріяти про розправу з найнебезпечнішим ворогом російського імперіялізму насьогодні, з Китаєм. В тому своєму запамороченні забула вона, що „війна на два фронти" — це штука, яка звичайно не вдається. Запаморочена, вона перед і в часі і після всіляких „зустрічей на вершинах", гельсінкських маскарад тощо, зовсім не скривалася з проголошуванням „війни ідеологій", що несла в собі відоме: „ми похоронимо вас". Та це не були тільки декларації. За деклараціями ішли брутальні вчинки, які Америці й Заходові не віщували нічого доброго. Брежнєв, напучуваний сусловими і породою найзапекліших російських месіяністів, які його оточують, де міг, наголошував, що „ідеологічна війна триває далі і не закінчиться, доки не настане остаточна перемога комунізму над капіталізмом", а це в перекладі на звичайну мову значило: ми то з вами говоримо і гандлюємо, але швидкий кінець вам готовимо! Стара історія. Один з найвидатніших російських історіософів царської доби, Ніколай Данілєвський (1822-1885), фактичний фундатор сучасної ідеології російського імпірялізму, автор, між іншими, Словника „велікаво русскаво язика" (тепер „мови Леніна". Нота бене: чи бачив хтось англійські словники „великої англійської мови", або французькі „великої французької мови"?) проповідував неминучу боротьбу Росії, яка мала об'єднати довкруги себе всіх слов'ян, з „гнилою" Европою. Большевики поширили цю „науку" на цілий „гнилий" світ. Світової слави американський соціолог, недавно померлий Пітірім Сорокін, росіянин, справжній знавець Росії, так писав 1963 р.: „Таким чином найбільше консервативний слов'янофіл і комуністичні Політбюро й Інтернаціонал стиснули собі руки". (Modern Historical and Social Philosophies, N. Y: 1963).

Своє політичне рівняння будували большевики на „відомій і незмінній константі" — сліпоті Заходу й зокрема ЗСА. Коли ж перестає ця „константа" діяти, рівняння розв'язати не можна!

На російсько - китайському відтинку большевики так само не потребували творити нічого нового. Вони тільки перейняли старі царські заповіти й атавістичну російську ненависть і страх до китайського народу. Ця ненависть і страх пробиваються через цілу історію Росії, відколи вона ввійшла у стик з Китаєм. Вони знаходять свій вислів у всіх родах літератури, від красного письменства почавши, а кінчаючи на наукових історичних і неісторичних виданнях. Ними, цим страхом і ненавистю, пересичена російська свідомість від низів до найвищих вершків суспільства. Не уникнули цього навіть сучасні російські дисиденти. Амальрик бачить у Китаї і китайсько - російськім конфлікті загибель російської імперії („Чи проіснує Радянський Союз до 1984 р.?"), а Солженіцин у своєму листі „вождям Совєтсь-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Людмила Мойсеєва

КИТАЙСЬКИЙ „ЦВЯШОК" У СЕРЦІ МОСКВИ

Китайська тема стала своєрідним комплексом для московських верховодів, а з цим і „вічною" темою для совєтських газет. Нічого дивного, що і „Літературна Газета" раз-у-раз порушує її, особлива поїздка Форда цю тему заактуалізувала, в Москві бо бояться більше ніж мальованого чорта зближення ЗСА з КНР. Цього зближення, в повному сенсі цього слова на зустрічі в Пекіні не осягнуто, але тим не менше була і є далі причина для СССР побиватися. Як приклад цієї постійної уваги совєтів до Китаю була і мало не односторінкова стаття в названій газеті , 22-го жовтня ц. р.: „Чому маоїсти каламутять воду в «Річкових затонах»?" В. Мітяєва, — як видно із статті, — поінформованого знавця китайських справ. Завданням статті безперечно є сказати світові а передусім своїм власним громадянам, що в Китаї діються всілякі неподобства, ще гірше ніж в самих... совєтах. Авторові статті в „Л. Г." було легко справитися з цим завданням, бо вистачало вичислити все те з недобрих, недемократичних практик, які перше і „краще" робила Москва, а про те, що в Китаї і справді є позитивного промовчати — і справа скінчена.

В статті, яка займає п'ять повних колонок, порушується питання кампанії, що розпочалася в Китаї у вересні ц. р., своєрідної „літературної" дискусії навколо давнього історичного роману „Річкові затони". Ця кампанія ведеться згідно вказівкам самого Мао Тсе-туна: розпочати критичну аналізу роману. Він бо уважає цю книгу за добру через те, що в ній описується капітулянство, отже треба, мовляв, її використати, як неґативний учбовий матеріял, щоби ввесь народ побачив „хто капітулянт".

Не спиняючись на самому сюжеті твору, бо це для китайсько - московської дискусії і так не має значення, — роман служить лише за вихідний пункт для московської газети, — скажемо тільки, що „Річкові затони" написані в XIУ столітті і розповідають про леґендарні події селянських повстань і їх ватажків у Китаї X-XII ст.ст. Самого сюжету і персонажів роману московська газета ледь торкається, скерувавши всю свою увагу на інтерпретацію самого зацікавлення маоїстів цією книгою. Автор статті робить висновки, що ця кампанія не має ніякого відношення до літератури, а китайцям, мовляв, ідеться насамперед про політику, про випад проти Совєтського Союзу і про інші подібні справи.

Як сказано, — не можна позбутися враження, читаючи статтю, що все це таке страшенно знайоме, таке, що вже переживалося: є тут і турбота про „розвінчування" і „переємство влади", бо, що станеться, як помре Мао: „Враховуючи, що проблема переємности влади в Пекіні стає особливо актуальною, Мао Тсе-тун і його сьогоднішні видвиженці крайньо занепокоєні питанням: а що буде потім? Чи зуміють переємці відстояти для Мао Тсе-туна місце в пантеоні революції, чи буде він розвінчаний?" Московська газета журиться тим, що в Китаї всіх, хто не погоджується з генеральною лінією, „правильною і непогрішимою", та виявляє хоч найменше непогодження з нею, спішать оголосити „ревізіоністом" „відступником", „капітулянтом". У Китаї через те голосний тепер поклик: „боротися з фракційністю", а ця боротьба, враховуючи хвилі протесту, страйки і навіть акти саботажу, які, — як твердить „Л. Г.", — мали і мають місце в Китаї, може довести до подавлення цього спротиву „жорстоко і фізичними розправами".

„Л. Г." хоче відгадати те, яку саме високопоставлену особу, ще не названу сьогодні в Китаї, мають на увазі китайські шукачі сучасних капітулянтів. Московська газета, за якимось неназваним англійським журналістом, висловлює здогад, що таким може виявитися будь - хто: „Джоу Ен-лай або Тенґ Гсіао-пін і кожний інший керівник".

В загальному ж: „Мао і його ультраліве оточення, зазнавши невдачі в останній кампанії, по зашрубовуванню гайок в царині економіки, — твердить „Лит. Газета", — також в процесі наступу на рівень життя народу, намагаються знайти вихід з положення за допомогою залякувань і репресій".

Понад всім цим, признається „Л. Г.", явно проступає справжня причина всієї цієї кампанії — її „підкреслено антисовтський характер", це свідчить про „зраду революційних принципів, все більшу запеклість воєнно - бюрократичної диктатури і розширення апарату насильства, наступ на життєвий рівень трудящих і тотальну мілітаризацію суспільства, оскаженілий націоналізм, потоптання інтернаціонального обов'язку перед всесвітнім революційним рухом, накладання з антикомунізмом, протидію розрядці (детантові), провокування світової війни, намагання створити якийсь ,єдиний фронт' проти світової соціялістичної системи". „Ось що таке сьогодні ,правильна лінія Мао Тсе-туна, ось його' символ шовіністичної віри'. Така лінія, самозрозуміло, — твердить московська газета, — не має нічого спільного з марксизмом - ленінізмом". І тому, говориться далі, всі пекінські „загадки і кросворди" треба розуміти, як боротьбу з тими, „хто виступає на прю за поворот до лінії УПІ З'їзду КПК, за марксизм - ленінізм, за дружбу з Совєтським Союзом", бо

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗАКЛИК
ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС ДО ЧЛЕНОК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З нагоди Міжнародного Року Жінки і Року Української Жінки закликаємо жінок — членок УНСоюзу продовжувати активну участь у відзначенні цього року, основною ціллю якого є покращання становища жінки в усьому світі.

Найважливішою справою для всіх нас є доля українських жінок політ - в'язнів в Україні і Совєтському Союзі. Щоб під час цього Року звернути увагу на цю проблему, розгорнено ряд різних активностей, як: конференції, меморандуми, голодівки, маніфестації, петиції, „голодні обіди", колядування тощо. Багато членок УНСоюзу беруть участь у цих починах.

З огляду на важливість цієї діяльности, закликаємо всіх жінок — членок УНСоюзу виявити повну солідарність з нашими жінками у всьому світі,зокрема з нашими жінками - політв'язнями в Україні, і співпрацювати та допомагати всіми своїми силами в цій діяльності.

ЗА ЗМІЦНЕННЯ УНСОЮЗУ — УКРАЇНСЬКОЇ ТВЕРДИНІ

Ми закликаємо наших членок приєднатися активно до іншої нашої організаційної фази Жіночого року: Щоб здійснити рекомендацію винесену цього року на Річних Нарадах Головного Уряду УНСоюзу, ми закликаємо кожну членку УНСоюзу — приєднати до УНСоюзу ще до кінця цього року бодай одного члена. Членки УНСоюзу у вільному світі творять найбільш зорганізовану групу українських жінок. Якщо тільки частина цього жіноцтва відгукнеться на наш заклик, то це матиме величезне значення для дальшого росту УНСоюзу, як провідної сили в українській діяспорі.

Членки УНСоюзу: приєднанням бодай одного члена до УНСоюзу ще перед закінченням цього року вшануймо цей Рік Української Жінки, вшануймо українську Жінку, вшануймо себе!

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

Грудень 1975

Леся Лисак

ЧУДО СВЯТОГО МИКОЛАЯ

Талановитий співак Орест завжди вимагав від себе дуже багато, більше як вибаглива публіка, і навіть деякі критики. Він постійно вправляв свій чудовий, вишколений у відомій консерваторії голос, глибоко інтерпретував кожну музичну фразу, кожне слово тексту. Колись, вдома, коли він був ще зовсім молодим, навіть суворі критики визнали його знаменитим, У цьому не було пересади, бо Господь обдарував його тембром голосу незрівняної краси, а наполеглива праця й досвід зробили його великим співаком. Та на еміґрації обставини змінилися. Зі свого мистецтва він не міг ані сам вижити, ані удержати невеличкої родини. Виступи відбувалися нечасто, і вже не було тієї творчої атмосфери, яка панувала у рідному краю. І це відбилося некорисно на його вразливій, як у кожного великого мистця, вдачі. Кожний дуже дбайливо підготований концерт коштував йому більше зусилля, як колись, і хоча публіка не щадила оплесків, він непомітно втрачав віру у свої сили.

Це була помилка, бо Орест все ще був у розквіті віку й мистецьких спроможностей. Зуб часу ще не пошкодив його чудового баритонового голосу. Та одного разу йому довелося виступати з легкою простудою. Щоб не наражувати на втрати тих, що влаштовували концерт, він приїхав. З надлюдським зусиллям і фаховим досвідом, він переборював недомагання, та пех хотів, що на концерті був неприхильний критик, який бачив тільки самі неґативи. За кілька днів Орест прочитав у пресі рецензію, в якій, між іншим, було сказано: „Колись славетний співак користується тепер тільки звуком свого давнього блискучого прізвища".

Ця в'їдлива фраза зранила Ореста гірше затроєного ножа. Він ходив, мов непритомний, мовчазний, як камінь, з погаслими, як у вмираючої людини очима. Відтак спакував усі свої ноти, знімки з виступів, рецензії, і все, що мало зв'язок з його кар'єрою, у валізку і сказав єдиній близькій особі, яка залишилася йому по передчасній смерті дружини, донці Надії: — Я виїжджаю з цього великого міста у далеку закутину, де мене ніхто не знає. А ти, доню, не згадуй лихим словом батька, який, як співак, уже помер!

— Але ж,татку, — жахнулася донька — гріх таке казати! Єдина несправедлива рецензія не може знищити співака такої міри, як татко! Адже ж не всі рецензії об'єктивні!

— Ти ще не знаєш життя, — всміхнувся гірко, — ти хочеш мене потішити. А я не хочу, щоб мене кололи зловрадними насмішками, немов би я вдягаюся у зісохлі лаври! Я дорожив колись своєю працею, я не можу дозволити, щоб цю працю обезцінювали. Я вже своє відспівав, хай тепер співають інші.

— Татку, — протестувала Надя, — великі таланти дані Богом, їх не збирають на вулиці! При найближчій нагоді татко докаже, що цей критик помилявся!

— Найближчої нагоди вже не буде, бо я ніколи більше не співатиму! Ти, може, не запримітила, що від цього останнього концерту і рецензії мене не покидає хрипка!

— Але ж татку, — переконувала донька, — це без сумніву на нервовому тлі! Татків голос такий міцний, чистий, він не міг зразу пропасти. Треба піти до лікаря.

Не хотів навіть слухати. Пакував свої речі.

— Татку, я поїду з тобою! — заявила Надя. — Нас є тільки двоє, і будемо допомагати одне одному. — Вона безмежно любила свого батька, й терпіла, що він так заломався.

Переїхали до далекого міста. Орест дістав працю у фабриці, Надя у місцевій школі. Ніхто з робітників, які стояли поруч Ореста за станком, не здогадувалися, що цей мовчазний головік був колись прославленим співаком великої міри. У місті була українська громада та Орест не включився в її життя, він зажди віруючий, не ходив тепер навіть до церкви. — Не хочу, щоб хтось мене розпізнав, і спитав: „А чому ви вже не співаєте?" — Це роз'ятрило б ще більше рану.

Надя їздила до церкви сама і теж ніхто не догадувався, що це донька славетного

(Закінчення на стор. 3-ій)

Оксана Керч

НЕМАЄ ГІРШОГО, ЯК ЗАГИНУТИ БЕЗСЛІДНО

(1)

Коли барвисте, як його палітра та багате, як захляр мистецьких візій життя Володимира Ласовського ненадійно обірвалося у погожий осінній день, то перед очима виринув рельєфно і чітко незримний коловорот його вчинків, що становили і коронну прикрасу життя і домальовували значимим контуром суть його мистецьких досягнень. Людинолюбство? ...Так, починаючи зі студій людського обличчя, якому він давав прикметчий і єдиний вираз у портретах, і кінчаючи якимсь реліґійним культом для української творчої людини, вся увага мистця спрямовувалась туди, де потрібне велике серце, відкрите навстіж для українця. Отож — українолюбство.

Проживши майже половину життя поза Україною, Володимир Ласовський відчував її на кожному кроці й не для нього були Парижі та Нюйорки, неможливо було заступити рідний дим батьківщини ні всесвітністю, ні вселюдськістю. У кожному місті, в кожній країні, проживаючи серед бурхливого чужого моря, він ліпив невеликий але надійний панцер, що замикав іменно його український світ. Ця здатність пронести ілюзію України крізь кордони й океани, не захитала ні на хвилину відчуття приналежности до того кола, що породило Шевченків „Кобзар" й тримало в цупких руках українського митця і українського патріота.

Атавізм? Можливо. Адже предки Володимира Ласовського нобілітувавшись литовським шляхетством не перестали бути українцями. Адже ці предки, живши в московській імперії, боролись і загинули з армією Наполеона (про що свідчать їхні імена, вириті на стіні Тріюмфальної Арки на площі Етуаль в Парижі) за ті ідеали свободи, що мали сягнути і до батьківщини українців! Щось і з того „за всяку ціну боротись" за зримі ідеали, було в молоденького вчителя Созонта Ласовського, батька мистця. Перед ним стелився розвертий шлях життьової кар'єри: військо, державна служба і щонайменше життя в місті, не в занедбаному селі, де „хлопа і попа" заїдали злидні та панування сільського кацика— в особі корчмаря. Молоденький вчитель витягнув шаблю і за порівняно короткий час звів звитяжний бій зі станом „попа і хлопа". Він перетворив темне злодійське, розпиячене село в швайцарську ферму, на сторожі якої станули на місці чотирьох корчем читальня, з оркестрою, драматичним гуртком, квітуча кооперація, фотографічне заведення, бібліотека. І очевидно вертикальний ріст села до найвищих національних висот!

Син успадкував по батькові пошану для так званої праці „на народній ниві". Бувши гімназистом та пластуном, він проявив себе як актор, режисер, декоратор, музикант і головне-провідник дорослої у новому селі молоді.

Він міг бути добрим лікарем, може інженером, чи адвокатом. Одинак в сім'ї директора школи міг думати про кар'єру, для якої варто було вчитись і набувати професійне знання. Батько мабуть і мріяв, що син буде лікарем. Проте, в ньому прокинувся з усією силою малярський талант і його неможливо було заглушити практичними міркуваннями. Найближчий шлях до малярства був Львів і в ньому перший метр — Олекса Новаківський. Талановитий юнак опинився серед громадки малярів старших за нього, — які зі захопленням приймали оригінальні поради і лекції надхненного, однак трохи закоханого у власну велич, Олекси Новаківського. Було цікаво й корисно рисувати мертву природу, живих моделів, ходити на пейзаж. Але старші товариші, як ось Святослав Гординський, вже бачили Париж і Ласовському обов'язково треба й собі туди податись. Тим більше, що курс, який для інших студійців міг розтягатись на роки, для динамічного, інтелігентного юнака був закінчений. Про це свідчили його „експериментальні композиції" які він виставляв на річних виставах у залях Національного Музею, в наслідок яких Асоціяція Незалежних Українських мистців (АНУМ) прийняла його в свої члени. Вже анумівцем, мавши за собою повні нерозуміння рецензії своїх та похвальні критики чужих — подався до Парижу.

В Парижі кристалізується погляд на мистецтво, Студія Фернана Леже-кубіста та ще більше паризькі музеї, які унагляднили істину: нічого нового під сонцем, не лише витончили смак та поглибили світогляд, але наблизили ще щільніше до рідного українського мистецтва, якого неперевершені скарби зібрав був у Львові Іляріон Свєнціцький у будинку Національного Музею.

В Парижі кристалізуються й стилістичні шедеври літературного таланту у формі статтей, мистецьких шаржів (незрівняний шарж на Павла Ковжуна п. з. „Пабльо Непікассо"). З тієї хвилини малярські твори перекликаються з літературними та журналістичними. Великою допомогою у літературній діяльності була досмертна приязнь з поетом доби — Богданом Ігорем Антоничем. Відношення Ласовського до Антонича було дуже близьке і надзвичайно вагоме. Ризинку ствердженням, що ніодин Антоничів рядок не написався без творчої участи Ласовського. А втім не лише поезія, яку глибоко розумів і любив, була пасією поза малярством і різьбою. Так, різьбою, до якої він поставився дуже своєрідно. Переконавшись одного дня, що він різбить портрети негірше товаришів — різьбарів (портрет Дівчини Святослава Гординського, С. Литвиненка) зайнявся сердечно талановитим юнаком, який тількищо приїхав з Холмщини до Львова, Антоном Павлосем. Павлось мабуть учився в львівській Технічній Школі, але перші зрілі праці його були зроблені не лише за порадами та коректами В. Ласовського, але цілими ескізами (Мистецтва). Тут проявилося характерне відношення В. Ласовського до товаришів по професії, яке не покидало його протягом всього життя: безкорисне захоплення найменшим проявом таланту товариша. Та й не лише Павлось користався такою увагою товариша: М. Радиш привізши з Віленської академії практичне знання та технологічні здобутки, зі зусиллям скидав з себе вагу натуралістичних прийомів провінційної Вільни. Очевидно, з активною участю В. Ласовського. Згадуються просто академічні лекції для театральної декорації, які давав В. Ласовський Радишеві, захопившись його монотипіями, що в очах інших товаришів вважались „випадковими ефектами", з вірою, що Радиш може багато зробити в ділянці театральної декорації, радив йому відважитись" і„розмахнутись".

(Продовження буде)

В ТРИКУТНИКУ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

кого Союзу" радить звернути головну увагу й творчі енергії російського народу на розбудову й закріплення сибірських завоювань з огляду на китайську небезпеку.

Що Росія ненавидить і боїться Китаю, цьому не диво. Вона ж бо не лише пограбувала величезні китайські території, але й витискала з Китаю незчисленні гарачі. Ця ненависть і страх виявили себе найвиразніше, коли в 1900 році російські війська в чоловій колоні імперіялістичних сил Заходу, який теж має свою „світлу" сторінку в китайській історії, здобули Пекін і вогнем та кров'ю та невимовними жорстокостями „утривалювали" свій лад. Боятися Китаю теж є чому. Хоч би червона Росія зазнала перших вагомих невдач саме з боку червоного Китаю. Вже на початку большевицької ери Комуністична Партія Китаю своєю ідеологією, революційними стратегією й тактикою та політикою не лише не слухалася Москви, але, хоч мовчки, але рішуче протиставилася їй. Не допомагав навіть „сам Сталін". Він наказував революціонізувати міський пролетаріят, а вони будували на селянстві, паріях марксизму й комунізму, він казав до останнього триматися міст, а вони вийшли в край на „довгий марш", він казав помиритися з Чіянґ Кай-шеком, а вони побили його... заперечений Москвою Мао був вибраний генеральним секретарем партії. Діялося це все ще в часі Комінтерну, коли було... „слово Сталіна між нами, воля Сталіна між нас".

В китайсько - російському конфлікті поєднані найсуттєвіші елементи: національний інтерес та ідеологічна спрямованість і тільки якісь надзвичайної ваги події можуть цей фундаментальний стан перекреслити.

В тому стані було тільки питанням часу, коли лінії американської і китайської політики зближаться. Поїздка президента Форда до Пекіну є великим кроком у цьому напрямку, а його проголошення „доктрини Пацифіку" недвозначно з'ясовує, як американська сторона собі це уявляє.

Дотепер з китайського боку такого з'ясування немає. Може його і довший час не бути. Червоний Китай саме тепер в дуже складній переходовій стадії. Вмирають його довгорічні провідники, а хто буде новими — не знати. Могло б здаватися, що це ми в світі не знаємо, а в них ці справи ясні й устійнені, одначе все вказує на те, що й там такий плинний стан у формуванні нового керівництва, при якому навіть найбільше поінформовані ще не знають остаточно, хто і яку позицію займе. Як знаємо, большевики покладають великі надії на внутрішні розходження й неспокої, яких вони очікують з переходом влади з одних рук у інші і до цього вони здавна приготовлялися. Мали вони теж не абиякі успіхи в цьому, які одначе Мао, Чжоу Ен-лай і їхні близькі співробітники зуміли знешкідливити. Чи большевикам удалося відбудувати сітку своїх співробітників на терені Китаю, покаже найближчий час і від цього залежатиме дуже багато. Зовсім можливо, що президент Форд відбув поїздку до Пекіну і зложив далекойдучі заяви, щоб між іншим теж зміцнити антиросійські елементи на вершку партійної, військової й державної піраміди Китаю.

ЧУДО СВЯТОГО МИКОЛАЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

співака. Аж одного грудневого вечора Надя меланхолійно сказала:

— Завтра празник святого отця Миколая. Увечорі буде Богослуження для тих, що працюють вдень. Ох, яким особливим є для мене це свято! Колись, як я ще була маленькою, татко співав мені пісню „О, хто, хто — Миколая любить" і передавав даруночки, які приніс мені Святець. А тепер нам обом так сумно у цей світлий празник.

Завагалася. — А може б татко бодай раз поїхав зі мною до церкви? Увечорі ніхто не звертатиме на нас уваги! —

Надині очі дивилися так благально, що Орест не міг їй відмовити. І поїхали. Орест станув у темному кутку, щоб ніхто йому не приглядався. Не міг молитися. Не чув навіть Служби Божої. Перед його очима пересувалося ціле його багате життя, в якому була і радість і терпіння. Думки пішли аж у його власне дитинство. Побачив в уяві селянську хату бабуні, яка його дуже любила. Стіни хати, за звичаєм, були обвішані образами святих. За скринею, зараз коло Ісуса, образ святого Миколая. — „Цей Божий Угодник допомагає усім, хто помочі потребує, — звикла казати бабуня. — Пам'ятай, дитино, коли ти в біді, помолися до нього. Він творив чуда на землі". —

— Щасливі ті, що мають дар віри, — подумав сумовито ООрест. — Я навіть і це втратив. — Його думки були темні, як ніч за вікнами церкви. Апатія огорнула його з цілою силою.

Та враз якась сила вирвала його з отупіння. Це був тихий голос старенького священика, який розпочав пісню до Святого Миколая. Групка людей в церкві мляво, без особливого запалу підхопила її.

— Боже, — стрепенувся співак, — та ж Надя так любить цю пісню! — І, забуваючи про все, міцним, виробленим, чистим голосом почав співати. Пролунав чудовий темб без найменшого сліду хрипки. Пролунав голос справжнього мистця, у якого враз заспівала душа...

З очей Наді полилися сльози: — Боже, татко співає краще,як колинебудь! Я ще ніколи не чула, щоб у пісні було стільки краси й душі! Святий Отче Миколаю, ти доконав чуда! —

Коли вийшли з церкви, їх окружили люди, заскочені, що у їхньому місті живе такий співак, захоплені, очаровані. Посипалися похвали, пропозиції влаштувати йому величавий концерт.

Орест нечутно молився: „Дякую Тобі, Мирликійський Чудотворче, за найбільший дарунок — за віднайдення віри в свої сили". А вголос промовив: — Про концерт можемо плянувати, а покищо зорганізуймо церковний хор, у якому я працюватиму на славу Божу.

Великий співак зрозумів, що за Божу ласку у день святого Чудотворця належиться Творцеві віддячитися...

Замість квітів на похороні

бл. п. СТЕФАНА БАРТКО

на фонд „Діти — Дітям" зложили:

по 25.00 дол. — А. І. Щупак, Н. О. Качмарські, Г. Р. Поритки;
по 20.00 дол. — Я. М. Крижанівські, Н. Хомут;
по 10.00 дол. — М. Лисогір, Г. Гірняк, М. Дзундза, Е. В. Саляки, М. М. Кокольські, Ю. М. Семанишин, О. Нагірна, І. Е. Лапчак, Н. Кокольська, М. Ганкевич, С. Томашівська, О. і М. Черник, М. Кордуба;
по 5.00 дол. — О. Качмарська, І. Брунець,, Петряник, М. Гуменюк, Н. І. Базарко, Д. Комаринська, М. Кебало, А. Давиденко, Ю. Дашко, Ю. В. Купчинські, А. Заборська, С. Наум.

Через пресу зложили:

Зі збірки в домі д-ра Крижанівського	$40.00
ОЖ ОЧСУ — Відділ в Ню Йорку	55.00
ОЖ ОЧСУ — Відділ в Асторії	10.00

Замість квітів на свіжу могилку

бл. п. МАРКА МАСНОГО

на фонд „Діти — Дітям" зложили:
О. Нагірна 15.00 дол. і С. Чорна 10.00 дол.

Головна Управа Української Американської Жіночої Допомогової Організації складає щиру подяку всім Жертводавцям.

За Управу:
С. ТОМАШІВСЬКА — голова
А. ДАВИДЕНКО — секретар

Замість квітів на могилу

бл. п. Івана Бонка

(помер в Торонті, 11 грудня 1975 року)

склали пожертви на УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ його шкільні друзі і приятелі:

Василь Лагошняк	$100.00	Василь Кичун	$25.00
Орися Лагошняк	100.00	Володимир Смігуровський	25.00
Юстина і Дмитро Лагошняки	100.00	Софія Коґут	25.00
Михайло Цяпа	50.00	Михайло Рудий	25.00
Василь Ліщинецький	50.00	Евген Гановський	25.00
Олекса Влашків	50.00	Микола Богатюк	25.00
Богдан Кичун	50.00	Михайло Ващук	25.00

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ.
Для вшанування пам'яті
свого Дорогого і Любого ЧОЛОВІКА

бл. п. д-ра Теодора Решетила

Пані ОЛЬГА РЕШЕТИЛО
жертвує 250.00 долярів
на Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА,
за що складає щиру подяку —
УПРАВА НТШ

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 23-го листопада 1975 року
відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

ІВАН ВАНЬКО

народжений 14 березня 1905 року в селі Собетин, пов. Ярослав, Зах. Україна.

ПОХОРОН відбувся 26 листопада 1975 р. в селі Маковисько, пов. Ярослав.

СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена в сороковий день смерти
2-го СІЧНЯ 1976 р. о год. 8-ій рано
в церкві СВ. ЙОСАФАТА в ПАРМІ, Огайо.

Горем прибиті::
дружина — ЄВА в Польщі
дочка — МАРІЯ ГЛУХОВЕЦЬКА з мужем ДОРКОМ і дітьми ЮРКОМ і ІВАСИКОМ в ЗСА
дочка — ТЕРЕСА в Польщі
сини — ЯРОСЛАВ, МИХАЙЛО і БОГДАН в Польщі
брат — ВАСИЛЬ з родиною в ЗСА
сестра — КАТЕРИНА БОРИС з родиною в Польщі
братова — АНАСТАЗІЯ з родиною в Польщі
та ближча і дальша Родина в Україні, Польщі і в ЗСА

Замість квітів на свіжі могили Невіджалуваних

бл. п. Олени Лотоцької

бл. п. Ірини Павликовської

складаємо 100.00 долярів
на так важливу працю, що її веде СФУЖО.
ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
в ЧІКАҐО

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Дорогої
МАМИ, БАБУНІ та ПРАБАБУНІ

бл. п.

МАРІЇ СТАСИШИН

буде відправлена
дня 22 грудня 1975 р.
о год. 8-ій рано
СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Михаїла
в ГАРТФОРДІ, Конн.

РОДИНА

ПОДЯКА

В середу, дня 17-го вересня 1975 р. з волі Всевишнього, відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий і Незабутній Чоловік, Батько, Брат, Шваґер і Вуйко

бл. п.

МИКОЛА СТРУК

Оцею дорогою хочемо висловити нашу вдячність Усім, хто виявив нам у нашому горю доброту свого серця. Тяжко найти слова подяки, тож тільки цими скромними словами дякуємо Вам, хто віддав останню прислугу Покійному, а нам облегшив біль і безмежний жаль.

В першій мірі сердечно дякуємо Всечеснішим Отцям: о. Крилошанинові Вол. Білинському, о. І. Пайкошеві і пароховi ук. првославної церкви о. протопресвітерові О. Форостівкі за молитви, Панахиди та похоронні відправи.

Щиро дякуємо Друзям Покійного з ГУ СУМА пп. М. Шміґлеві, В. Костикові, Г. Цебрієві, мґр Е. Гановському і Я. Петрикові за участь в похоронних обрядах, за вислови співчуття та за зворушливі прощальні слова над домовиною та на поминках.

Глибока подяка Управам Української Централі, Українського Народного Дому і Т-ві „Самопоміч" за вислови співчуття, а промовцям пп. І. Хомкові, І. Буртикові, В. Маікові, М. Яремкові і інж. Ясюкові (від Білорусинів) за прощальні слова на поминках.

Дякуємо Українській Католицькій Церкві в Ню Йорку і п. Романові Мариновичеві за радіоповідомлення про смерть бл. п. Миколи.

Щира подяка п. В. Познахівському, спільникові Покійного, за його вислови співчуття і всесторонню допомогу під час похоронних обрядів.

Дякуємо Приятелям, що несли домовину: пп. Я. Костишинові, В. Шишові, М. Тиньові, М. Драйчукові, А. Цапорові і Ф. Мартинові.

Сердечна подяка всім Рідним, Друзям і Знайомим, що відвели Покійного на Вічний Спочинок і Всім, хто особисто, письменно чи телефоном висловив нам співчуття.

Зокрема щиро дякуємо усі Друзям і Приятелям, що пам'ятали про нас у нашому горю та старалися всякими способами те горе нам облегшити — дякуємо п. А. Шадурі, п. М. Паланицькому, паням Е. Тиньо, І. Костишин, Т. Гурин, М. Борбич і С. Борбич.

Щиро дякуємо п. Я. Петрикові за вислови співчуття, промову на поминках і переведення похоронних обрядів.

Сердечно дякуємо Паням за дбайливе приготування поминок: пані Е. Тиньо, І. Костишин, І. Петрик, М. Маік, Т. Гурин, О. Путикевич, Г. Шадура, І. Яремко, М. Борбич, І. Цапар; Панам Б. Костюк, Ю. Путикевич, Б. Тиньо, О. Познахівський.

Дякуємо українському погребовому заведенню Р. Бурнадз за старанне та вміле переведення похорону.

Сердечно дякуємо п. Я. Костишинові за вислови співчуття на поминках від Родини Костишинів, Петриків, Друзів Покійного і хору „Боян", якого Покійний був довголітним головою.

Син Константин в імени Родини подякував всім присутнім за вислови співчуття та останню прислугу Покійному Батькові.

Просимо вибачити нам, якщо — через забуття — ми в цьому списку когось проминули.

Дякуємо Всім за щедрі пожертви на Служби Божі та добродійні пожертви. Хай Всевишній Господь винагородить Вас Усіх щедрими ласками!

В глибокому смутку:
МАРІЯ — дружина
ХРИСТЯ — донька
КОНСТАНТИН — син
ЯРОСЛАВ — брат
Ближча і дальша Родина у вільному світі та в Україні

На розбудову Оселі СУМА в Елленвіл, Н. Й. Зложили:
По 100.00 дол. Галина і Адам Шадура.
По 50.00 дол. Володимир Познахівський, Р. Бирнадз (укр. погребник), Іванна і Ярослав Костишин, Евгенія і Антон Яцинич, Саломон Даніо.
По 40.00 дол. Анна Вінтоняк.
По 30.00 дол. Евгеній Димша, Богдан Гірняк і Родина, Іван Іванків, Галина і Казимир Яцинич.
По 25.00 дол. Волтер (квітярня), Українська Централя, Іванна і Михайло Яремко, Микола Паленицький, Ірена і Ярослав Петрик.
По 20.00 дол. Вацлав Глаціі, Петро Білий і Родина, Алекс Ренашко, Теодор Марціївський, Богдан Костюк, Богдан Калавур, Тиньо Михайло, Евген і Дарія Гановські, Іван Хомко, Василь Косаревич, Роман Книш, Стефан Покора.
По 15.00 дол. Ґреґ Гармен, Іван Буртик.
По 10.00 дол. Григорій Цюра, Володимир Кузик, Володимир Андрух, ООЧСУ Відділ Пассайк, Борис Сверид, Ева і Богдан Лужняк, Ярослав Гадуняк, Ірена і Антон Цапар, Ольга і Василь Шиш, Михайло Коцюрка, Мирослав Безушко, Марійн Пивовар, Іван Борбич, Г. Локвін, Михайло Чабан, Василь Балацький, Фред Хомко, Олег Познахівський, Марта Ковальчук, О. Склепкович, Родина Путикевич, Роман Бакалець, Ю. Котляр, Д. Прус, Іван Блиха, Стефан Лобур, Марія і Володимир Маік, А. Ковальчук, Анна Косірчук, Дмитро Мазурик, Стефан Халупа, Дмитро Мацко, Орися і Іван Чучак, Марта і Франко Гурин, Михайло Матіяш.
По 5.00 дол. Петро Турчин, Володимир Біленський, Родина Устіянівські, Іван Яцинич, Воронка, Володимир Олійник, Анна і Михайло Яциняк, Станислав М. Ґеля, Іван Андрієвич, Евгенія Команіцка, Стефан Андрусишин, Михайло Тижбір, Мирослав Бойко, Михайло Косаревич, І. Паниця, Лігас Яків, Іван Масин, Михайло Вітик, Іван Дратвінський, Анна Станіславська, Франко Мартин, М. Ганьошин і Родина, Матвій Лещук, Ковальські, Ростислав Галабурда.
По 4.00 дол. М. Дідух.
По 2.00 дол. П. Дяченко, Іван Прокопів, С. М.
По 1.00 дол. Петро Гук.

УВАГА! УВАГА!

Для обзнайомлення Української Громади в Америці, за згодою Блаженнішого Патріярха Йосифа, буде виголошена ДОПОВІДЬ про Український Католицький Університет ім. св. Климента Папи у Римі,

ЙОГО СТУДЕНТОМ-ТЕОЛОГОМ

АНДРІЄМ ЧИРОВСЬКИМ

п. н.

„УКУ — конечність для кожного українця"

В ТАКОМУ ПОРЯДКУ:

БОФФАЛО: в суботу, 27-го грудня 1975, о год. 4:30 по пол., заля церкви св. Ольги при Філморе Аве., під Патронатом Т-ва за Патріярхальний Устрій УПКЦ;
ПАРМА-КЛІВЛЕНД: у неділю, 28-го грудня, 75, о год. 7 веч., заля церкви св. Йосафата при Стейт Рд., під патронатом Т-ва за Патріярхальний Устрій УПКЦ;
НЮАРК-ІРВІНҐТОН: у понеділок, 29-го грудня, '75, о год. 7-ій веч., заля Українського Народного Дому при Проспект Аве., під патронатом Патріяршого Фонду — Церква в Потребі і Відділу УККА;
ВАШІНҐТОН: у п'ятницю, 2-го січня 1976, о год. 7:30 веч., приміщення УКУ і за його патронатом;
НЮ ЙОРК: у суботу, 3-го січня 76, о год. 5-ій по пол., заля Українського Народного Дому при 2 Аве., патронат Т-ва за Патріярхальний Устрій УПКЦ;
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ: у неділю, 4-го січня 1976; год. 3:00 по пол., заля Спортового Т-ва „Тризуб", під патронатом Т-ва „Св. Софія".

Прохається, зокрема, Молодечі Організації, Студентські Громади, Пласт, СУМА і Школи Українознавства, передусім їхню старшу Молодь, взяти численну участь в доповіді їхнього товариша і ровесника.

Доповідь буде ілюстрована прозірками з життя УКУ.

Український Народний Союз

пошукує

МОЛОДИХ ОСІБ

З РІЗНИХ ОКОЛИЦЬ АМЕРИКИ І КАНАДИ

які бажають одержати постійну працю як

ОРГАНІЗАТОРИ

- Всі, які зголосяться до праці перейдуть відповідний вишкіл в Головній Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сиґі, а відтак в місяці лютому 1976 року додатково ще перейдуть однотижневий курс на кошт Союзу в "Purdue University" — стейту Індіяна.
- Запевнена платня під час вишколу, відтак постійна праця, соціяльне, життьове і акцидентове забезпечення, пенсійний фонд, вакації!!
- Зголошення листовно або телефонічно приймає:

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, Інк.
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

P.O. Box 76 — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Tel.: (201) 451-2200, N.Y. Line (212) 227-5250-1

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 26-го листопада 1975 року на 65-му році життя відійшов у Вічність в Бері, Велика Британія

бл. п.

ПЕТРО ДЕМЧУК

уродженець села Станин, Радехівського району, активний громадський і політичний діяч на Рідних Землях, доброволець 1-ої Української Дивізії УНА „Галичина", співредактор часопису „Батьківщина" в таборі полонених в Ріміні, Італія, по звільненні з полону активний в українському житті Великої Британії, особливо в організаціях СУБ і ОбВУ та в Українській Католицькій Церкві, щедрий жертводавець на всі українські громадські та національні цілі.

ПОХОРОН Покійного відбувся 5-го грудня 1975 року в Бері, Велика Британія, при численній участі Родини, Друзів по Зброї, Приятелів і Знайомих.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ПЕТРА ДЕМЧУКА

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
5-го січня 1976 року
о год. 9-ій ранком, в церкві
св. Івана Хрестителя
при Сенфорд Авеню в НЮАРКУ, Н. Дж.

В глибокому смутку:
брат МИРОСЛАВ ДЕМЧУК з дружиною ЮЛІЄЮ та донею МАРІЙКОЮ
кузен ЙОСАФАТ КЛИМОЧКО з дружиною МАРІЄЮ
Родина в Україні

Секція Дружин Лікарів

при УКРАЇНСЬКІМ ЛІКАРСЬКІМ ТОВАРИСТВІ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

СУБОТА,
24 січня 1976,
год. 7-ма веч.
в залях
Українського Інституту Америки
2 Схід 79-та вул.
в НЮ ЙОРКУ

ЗАПРОШУЄ ШАНОВНЕ ГРОМАДЯНСТВО НА

ТРАДИЦІЙНУ ЯЛИНКУ

В РІЗДВЯНІЙ ПРОГРАМІ участь беруть: пріма балерина УЛЯНА ШМЕРИКОВСЬКА, ОЛЕНА ГЕНТІШ, Пластовий гурток „ВОЛОШКИ" з Трентону.

По програмі ТОВАРИСЬКА ВЕЧІРКА.
Ввесь дохід призначений на добродійні цілі.

Вже в місяці січні 1976 року появиться

ЩОДЕННИК НАЧАЛЬНОЇ КОМАНДИ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ

і

СУД НАД НАЧАЛЬНИМ ВОЖДЕМ ГЕН. МИРОНОМ ТАРНАВСЬКИМ,

ШЕФОМ ШТАБУ ПОЛК. АЛЬФРЕДОМ ШАМАНСЬКИМ, ДЕЛЕҐАТОМ ДЛЯ ПЕРЕГОВОРІВ З ДЕНІКІНОМ ОТ. ОМЕЛЯНОМ ЛИСНЯКОМ.

ВИДАВНИЦТВО „ЧЕРВОНА КАЛИНА"
P.O. Box 507, Church St. Sta.
New York, N.Y. 10008

Субота, 21 лютого 1976 року
8-ма година вечора
Americana Hotel
52nd Street and 7th Avenue, NEW YORK, N.Y.

БЕНКЕТ-БАЛЬ для відзначення ЗАСНУВАННЯ ВИДАВНИЧОЇ **ФУНДАЦІЇ ІМ. І. П. БАГРЯНОГО**

Оркестра Б. Гірняка
з співаками
І. РАКОВСЬКИМ і М. ШКВАРКОМ
Квитки і столи замовляти у п. Nina Grechniv,
2 Glen Road, Park Ridge, N.J. 07656
Tel.: (201) 391-6815

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЕДМОНТОН МАЄ НОВОГО ПОСАДНИКА

Едмонтон, Канада. — Міська рада обрала на посадника цього міста 49-річного радного Террі Кавана. Як відомо, бейором цього міста був через кілька каденцій наш земляк Василь Гавриляк, який помер ненадійно на серцеву атаку в дні 7-го листопада ц. р. Згідно з муніципальним законом Міська Рада мала можливість розписати нові вибори, або призначити до кінця каденції на мейора когось з-поміж себе. Після довшої процедури мейором обрано Т. Кававу, який в остаточному голосуванні одержав 7 голосів проти 6 відданих на українського кандидата Л. Дікура. Мейор Т. Кавана заявив, що продовжуватиме політику свого попередника, Василя Гавриляка.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ В СУМІВСЬКІЙ ШКОЛІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В неділю, 21 грудня ц.р. о год. 4-й по полудні до Школи Українознавства при Осередку СУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки загостить Святий Миколай і обдарує всіх дітей подарунками. Імпреза, яку влаштовує Управа Школи Українознавства, відбудеться в приміщенні Дому ОУВФ при 315 Схід 10 вулиця. В програмі: співи, деклямації і с ценка „Святий Миколай вже іде". В програмі виступають учні всіх кляс. „Небесна канцелярія" буде відкрита в суботу, 20-го грудня від год. 1-7 по полудні і в неділю перед імпрезою.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР В КАРТЕРЕТІ

Картерет, Н.Дж. — Заходами Батьківського Комітету Школи Українознавства при українській католицькій церкві св. Марії тут в неділю, 21 грудня ц.р. о год. 4-й по полудні в залі церкви відбудеться Миколаївський Вечір зі сценкою „Святий Миколай". що її виконають учні школи. „Небесна канцелярія" буде відкрита в неділю від год. 1-ї по полудні у згаданій залі.

Золотий ювілей СУА У Детройті

Союз Українок Америки у Детройті відзначив своє п'ятдесятиліття існування, в неділю 5-го жовтня ц. р. в просторій залі Мерсі Коліджу. У цьому святі взяло участь понад 500 членок СУА при участи духовенства католицької та православної церков.

Свято відкрила коротчою промовою голова Ювілейного Комітету Леся Сакс. Колишня голова СУА в Детройті, Ірина Козаченко, привітала голову Централі СУА з Ню Йорку, Іванну Ржаниківську, та попросила її до слова.

У своїй промові голова Централі СУА відзначила піонерську працю перших емігранток, а зокрема зорганізування СУА у Детройті. Пані Сакс подякувала за слова признання та попросила до слова представницю губернатора, стейту Мічиґен, яка відчитала в імені губернатора проклямацію. З черги голова Окружної Ради Мирослава Слейбі привітала всіх присутніх з нагоди святкування 50-річчя СУА у Детройті. У своїй промові М. Слейбі підкреслила велике значення праці, що її виконує зорганізоване жіноцтво для українського суспільства. У дальшому вона сказала: „Наше життя сплелося золотими нитками з українською культурою та її спадщиною. Ми входимо у другу половину століття діяльности нашої організації і присягаємо продовжувати ідеали СУА у майбутньому".

Опісля слідувало відзначення заслужених піонерок СУА, що його перевела в імені Ювілейного Комітету А. Волкер.

Відзначено піонерки: Відділ 5: А. Біловус, П. Будзол, А. Галишин, С. Голуб, Д. Генник, С. Гулявська, А. Кобаса, П. Малишка, М. Мачержак, А. Патра, Р. Роленко, Ф. Сіділо, О. Скікун, К. Сосновська, П. Стетків, А. Хом'як.

Відділ 23: П. Батрин, М. Боднар, К. Віхорек, Т. Верещук, В. Гардій, Т. Дубрівна, Е. Кахній, І. Козаченко, А. Лишак, Е. Липак, М. Малашкевич, М. Медвідь, А. Назаркевич, А. Недвідь, Т. Новак, Д. Сеньків, М. Слупецька, В. Таскі. Відділ 26: О. Бабій, М. Васько, М. Владика, А. Ганиш, Т. Голенда, А. Дем'ян, М. Ковтун, Ю. Кульчицька, П. Марко, А. Палмер, Ю. Прибила, А. Тричук, М. Шандак, К. Хом'як. Відділ 37: А. Скула. Рівнож відзначено: В. Андрушків, М. Вараник, М. Бек, А. Білоус, П. Боднар, Д. Бойчук, М. Бортник, Е. Борушкевич, М. Будор, А. Волкер, А. Ганиш, Д. Демрей, А. Дем'ян, М. Дидів, С. Дуб, М. Зарицька, О. Каралаш, І. Климишин, О. Климишин, Р. Когут, І. Козаченко, А. Королишин, К. Кривуцька, І. Кульчицька, Я. Сена, Л. Сакс, Ф. Сіділо, О. Соловій, О. Ткачук, С. Федак, К. Хом'як, С. Цимбаліст, С. Шумило.

Відзначено також Відділи: 37, 50, і 58.

Відзначено кол. голов Окружної Ради ,як: П. Будзол, А. Волкер, А. Ганиш, С. Дуб, О. Климишин, І. Козаченко, О. Лісківська, О. Омецінська, Я. Сена, А. Стецько, О. Шустер, М. Ясінська.

У мистецькій програмі, якою проводила Рома Дигдало, виступало мистецьке тріо „Соняшники". Рома Когут передала оригінально деякі вірші Зої Когут, а А. Томяк і Я. Цісарук виконали відомий дует з „Запорожець за Дунаєм". Танцювальний ансамбль „Гомін України" І. Драгінди-Кульчицької вміло закінчив мистецьку частину.

Відбулася також виставка жіночої преси та народного мистецтва, приміщена в одній з більших кімнат. Одночасно в Детройтському історичному музеї в головному відділі була українська виставка, як доказ признання українським жінкам з нагоди 50-річчя існування СУА.

Мирослава К. Слаби

Двома книгами на пошану проф. Яр. Рудницького відзначено його 65-річчя

Вінніпеґ (Д.С.). — Бібліофільською збіркою літературознавчих статтей від І. Франка до Д. Чижевського за редакцією проф. С. Погорілого п.н. „В 65-річчя" та обширною біо-бібліографією п.н. „Скріпта манент..." ('Залишається тільки те, що надруковано й написано') за редакцією О. Войценко відзначено 65-річчя сеніора канадських славістів і українців, довголітнього голову й організатора Департаменту Слов'янознавства Манітобського університету — проф. Ярослава Рудницького в Вінніпезі. Вручення обох видань відбулося в „Тартан Рум" на кемпусі Манітобського університету в часі окремого обіду у листопаді ц.р., в якому взяли участь члени Департаменту, студенти-градуанти й співробітники Ювілята. Від Департаменту вітав його проф. Г. Д. Вібе, кількакратний його заступник на становищі голов.

Від українського наукового світу промовляли проф. Погорілий і п-ні О. Войценко. Від студентів склала побажання проф. Рудницькому магістрантка Тамара Кубрак; вона ж вручила йому окремий дедикований примірник „Скріпта манент..." з найкращими побажаннями нових наукових здобутків. Від астралійських приятелів професора вітав його Ярослав Пінчук із Перту, зах. Австралія, що тепер перебуває в Канаді для завершення своїх українознавчих студій. Низку привітів завершив декан колегії св. Андрея при Манітобському університеті о. проф. Олег Кравченко, що в своєму слові підкреслив академічну співпрацю проф. Рудницького з колегією, яка тепер у процесі афіліяції з університетом. Дякуючи за книжки й привіти, проф. Рудницький заявив, що в своїй праці він клав завжди натиск на „впорядковану документацію" й що тому з окремою вдячністю він згадує свій недавно скаталогізований архів в Оттаві, а теж бібліографію й хронологію свого життя, вміщені в книзі „Скріпта манент..." Він щиро дякував за обидві книги й подав деякі відомості про свої найближчі пляни, зокрема ж працю над етимологічним словником української мови, якого 16-ту частину саме здано до друку.

Як відомо, проф. Яр. Рудницький є міжнародно визнаний український славіст, мово- й назвознавець, науковець і громадський діяч, професор Українського Вільного Університету (з 1940), Українського Католицького Університету (з 1963), професор гість Оттавського Університету (1966 і 1973), професор гість Паранського Федерального Університету (1973, 1975), організатор і перший голова Славістичного Відділу Манітобського Університету в Вінніпезі (1949), звичайний (1937) і дійсний член Наукового Товариства Шевченка (з 1947), член основник Української Вільної Академії Наук в Авґзбурзі (1945), в Вінніпезі (1949) і її президент у Канаді (від 1955 до 1970), ініціятор і кількакратний голова Української Наукової Ради в Канаді (з 1959), член основник і президент у різних роках: Канадської Асоціяції Славістів, Канадського Лінгвістичного Т-ва, Американського Назвознавчого Т-ва, Канадського Інституту Ономастики, Канадського Т-ва Порівняльного Культурознавства, Т-ва Плекання Рідної Мови й інших, делегатів Канади й України в Міжнародному Центрі Назвознавства в Лювені (з 1952), консультант у справах української Конгресової Бібліотеки в Вашінґтоні (1955-57), почесний член Т-ва Українських Бібліотекарів Америки (з 1967), Канадської Асоціяції Славістів (КАС із 1974 р.), редактор серій Української Вільної Академії Наук „Славістика", „Ономастика", „Бібліографія", „Бюлетень УВАН" й інші та журналу „Вогні" (1930-31), „Слово на Сторожі" (з 1964), співредактор різних наукових періодиків "The Slavic and East European Journal", "Études Slaves et Est Européenes", "Canada Ethnica" і інші. Студіював у Львові (1929-1937 у професорів Яна Янова, Вітолда Ташицького, Юрія Куриловича й інших), у Берліні, Парижі, Празі (1938-1940). Опрацював багато розвідок з українського словотвору (наростки -ище, -исько 1934, 1967, наросток -епа 1959), з акцентології (1941, 1948, 1961), з топономастики (Бойківщини 1939, 1962, українсько-канадських назв місцевостей 1949, 1951, мозаїки назв Манітоби 1970, мозаїки назв Вінніпеґу 74), про ізофони бойківської говірки (1936, 1938), опис (передмiської) говірки Львова (1943), записи українсько-канадських говіркових і фольклорних матеріялів (1956-1963), співавтор (з Зеноном Кузелею) українсько-німецького словника (1943), автор першого українського етимологічного словника (An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language), (літери А-Є: 1962-1966), підручника української мови для німців (1940, 1964) та з Юрієм Луцьким (1949, 1968) для англійців (1949, 1968), скриптів з старо-церковно-слов'янської граматики й вступу до слов'янознавства, нарису української діялектології, правопису й популярно-нормативних статей, бібліографій, репортажів з подорожей (по Канаді 1949-1959, до Скандинавії 1957, по Італії 1965, довкола світу 1970-1971). Як член Федеральної Королівської Комісії для справ двомовности і двокультурности в Канаді (1963-1971) відстоював конституційне визнання української та інших меншинних мов у Канаді на терені з 10 відсотків або більше даного населення (1967), при чому видвигнув і здефініював концепт „лінгвіцид" (мововбивства) паралельний до „геноциду" (внесок до Об'єднаних Націй і ЮНЕСКО в 1968-1969); член канадської делегації на світову конференцію Об'єднаних Націй у справі стандартизації географічних назв у Лондоні (1972), заступник голови Міжнародного Комітету Спадіяльної Ономастики при Об'єднаних Націях (1972). Беручи участь в міжнародних конгресах (від 1934), підносив українське питання на світовому форумі й кількакратно вводив українську мову як офіційну на сесіях конгресів (Фльоренція 1961; Амстердам 1963; Канберра 1971; Банф 1974; Берн, 1975).

ЗУСТРІЧ ЗІ СВ. МИКОЛАЄМ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Школа Українознавства в Джерзі Сіті влаштовує в неділю, 21-го грудня ц.р. в залі Українського Народного Дому зустріч зі св. Миколаєм. В програмі сценічна картина Івги Шугай: „Для Небесного Гостя" та інші виступи шкільної дітвори, які підготовила вчителька п. Мирослава Сіра. Початок зустрічі о год. 3:30 по пол. Миколаївська пошта відкрита від год. 2-ої по пол.

КИТАЙСЬКИЙ „ЦВЯШОК" У СЕРЦІ МОСКВИ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

„Мао Тсе-тун і його націоналістичне оточення давно вже веде боротьбу... проти дружби з Совєтським Союзом, проти комуністів - інтернаціоналістів". Дорікає автор далі Китаєві і за такі знайомі совєтські вчинки, як „розгром партійного і державного апарату", „винищення прогресивної інтеліґенції" (тут і рік 1937 підійде і багато інших дат „чисток" у СССР); не чужо звучить і те, що Пекін грішить непостійністю — „вражаючими метаморфозами" щодо оцінок певних літературних творів й історичних постатей, коли такий то, раніше проголошений героєм, „майстер застосування матеріялістичної діялектики" перетворюється в поганого „капітулянта" тощо. Ідучи далі за принципом Маркса, що „кількість переходить в якість", російські пропаґандисти переконані, що такими постійними антикитайськими випадами вони вплинуть в першу чергу на своїх власних читачів та викличуть серед них протикитайську гістерію.

В деяких випадках пропаґандисти навіть цього досягли, особливо серед корінного російського населення, яке не позбулося китаєфобії ще з царських часів. Тут пригадується Амальрик: „американці нам допоможуть, бо ми білі, а китайці жовті"...

Але вплив цієї пропаґанди є дещо інший, і досить несподівано — інший. В СССР, принаймні підсовєтські „націонали", висловлюються протилежно до московського очікування: „Ось прийдуть китайці, вони вам покажуть!" — Цю фразу наводить, як мариво - пострах національної внутрішньої „різні", відомий російський дисидент Шафаревич в збірнику „Із під брил". Цей автор — російський дисидент — намагається досить по-расистському залякати таких не-росіян, що уповають на Китай, тим, що ось вони такі єресі говорять, хоч знають нещастя тібетців — „про тібетців, наприклад, радіо повідомило, що їх (китайці) піддають масовій кастрації..."

Писав колись Шевченко: „немов би цвяшок в серце вбитий"... Таким „цвяшком", вбитим в московське серце, є велетень — Китай.

25-ліття УТТК в Канаді

День листопада був цікавим днем в житті торонтонської громади.

Українське Технічне Товариство Канади, (УТТК) в Торонті, 1-го листопада ц. р. відзначало своє 25-ліття. Скромна, невелика, проте рухлива і працьовита організація зустрічала в колі своїх прихильників срібний ювілей.

Доповідали: інж. Володи- у двох частинах: по обіді в готелі Шератон відбулась Наукова сесія. Чотири цікаві доповіді насвітлили індивідуальну працю фахівця, та працю цілого Товариства.

Доповідачи: інж. Володимир Мацьків: „Сучасний стан екстрактивної металюрґії нікло і кобальту", ілюстровано прозірками; проф. Василь Янішевський -- „Сучасний стан електроенерґетики у світі і в Україні", ілюстрована діяграмами, та прозірками; інж. Дарія Мосора-Франкен — „Жінка інженер в суспільстві", інж. Ярослав Соколик — „25-ліття Українського Технічного Товариства в Канаді. Я. Соколик у доповіді не тільки коротко переказав історію Т-ва, але що цікавіше, згадав про виїмкові професійні успіхи декількох колеґ, наводячи різних інженерів — як провідних громадцьких діячів у Пласті, ОДУМ-і, СУМ-і, КУК-у і т. д. Згадав колеґ, які будували Товариство, як і тих, що вже не можуть спільно святкувати успіху 25-літньої праці. Модератором наукової сесії був інж. Нестор Чорний.

Увечорі, в тім же Шератон готелі відбувся бенкет і баль інженерів, господарем якого був д-р Олег Троян. Вперше в Торонті на балю промовляв генерал Головного Штабу Канадської Армії Осип Романів, в однострої генерала. Своїм словом — у двох мовах, — він надав нового значення професії інженера, промовляючи зі становища професіоналіста інженера — механіка. В англійській частині своєї промови говорив про можливості інженера в канадській армії. В українській мові говорив про інженера українця, громадянина Канади. З подивом висловився про 25-літню працю УТТК, існування якого не тільки підтримує, але й уважає конечним, як доказ живучости вільнодумного українця. Буря оплесків винагородила за його ділове — динамічне слово.

Від американських колеґ вітав господарів інж. Іван Мокрівський, голова Головної Управи Товариства інженерів Америки АВД міста Торонта радний М. Неґрич. Після бенкету інж. Я. Соколик, голова Головної Управи УТТК, передав грамоту п-і інж. Вертипорох, як скромне „Дякую" сл. п. проф. д-р Є. Вертипорохові, основникові Т-ва, за його довголітню, невтомну працю для УТТК.

Квартет „Верховина" під керівництвом п-і О. Глібович проспівав в'язанку стрілецьких пісень, присвячену Героям Листопадових Днів.

Голова УТТК відділ Торонто, інж. Євген Дуткевич подякував всім за вклад праці та участь у святкуваннях. У святочній та дружній атмосфері до пізньої години інженери Торонта та околиць і їхні гості радувалися спільною зустріччю та успіхом дня.

Оксана Бризгун

СПОРТ

„Чорноморська Січ" — „Ель Кондоріто" С. К. 1:0 (1:0).

Юньйон, 23-го листопада — завдяки погідній, хоча вже досить холодній погоді, продовжується футбольний сезон в усіх 4-ох дивізіях Шейфер Ліґи, як в 3-ох групах Юнацької Ліґи в стейті Ню Джерзі. В звітовому кінці тижня в першенських змаганнях виступало 4 із 5 дружин „Ч. Січі", разом к. 60 змагунів.

І-ша дружина відбула зустріч на площі Фарчерз Ґров в Юньйон з сильним південно-американським клюбом „Ель Кондоріто", з яким здобула заслужену перемогу 1:0. На протязі цих змагань, за виїмком кінцевих 15 хвилин, „Січовики" тримали ініціятиву в грі, в якій ослаблений напад, успішно використав тільки єдину нагоду в 21-ій хвилині, коли Кравфорд з гарної акції Івана Паливоди-Лопеза стрілив ефективного і як пізніше показалося — переможнього ґоля змагань. В дальшому ході гри господарі змарнували можливості віднести вислід в: 29-й, 36-й і 75-й хвилинах. Амбітні гості створили кілька небезпечних ситуацій в підворітті „Ч. Січі" в кінцевій фазі зустрічі. В загальному в цих змаганнях „Ч. Січ" справила гарне враження, в складі якої на особливе відзначення заслужили: Іван Паливода, Юрій Бакун, Иосип Козар та новий воротар Тома Шуц.

Крім згаданих в складі „Ч. Січі" виступали: Ґуляс, Д. Паливода, А. Фірило, Міноті, Гільґерс, Кравфорд, Презимірський, Борда, Дж. Гіль. Провідник дружини Михайло Паливода.

„Чорноморська Січ" II — „Гайленд Флеймс" С. К. 4:2 (1:2)

У цих змаганнях, що відбулися на площі Вотерленд в Мейплвуді, відмолоджена ІІ-га дружина „Ч. Січі", здобула цим разом обидві точки, завдяки яким значно поправила свою позицію в показнику табелі гор в „Ліґ Дивіжен". В звітовій грі відзначалися: Р. Сольчаник, М. Паливода, М. Грицковян та З. Біланич. Переможні ґолі стрілили: Віктор Ґупай 2, Т. Віналес і Зенон Біланич. Крім цих в складі II-ї дружини виступали: Я. Вільчинський, М. Дідоха, Р. Хромовський, М. Карляк, Д. Велас. Провідниками II-ї дружини є М. Гординський і Б. Басняк.

„Чорноморська Січ" (Учні) — Савт Орандж (Учні „А") (4:0)

Свою другу перемогу за „Ч. Січі" здобули з кращою дружиною Савт Орандж „А", високим вислідом 4:0. Переможні ґолі стрілили: М. Хамуляк, А. Зелик, Яновський і Данігю.

„Чорноморська Січ" (Новаки) — Савт Орандж (Новаки „А") 0:2

Наймолодші „Січовики" зазнали поразки зі сильнішим фізично і більш досвідченим новаком клюбу Савт Орандж.

ГАКІВКА

„Чорноморська Січ" — Ровей Г. К. 3:4

Елізабет 24-го листопада — У цих першенських змаганнях Гаківкової Ліґи Юньйон Кавнті молоді українські гаківкарі були близькі ремісу, а навіть перемогли з дебютантом ліґи, яким є Ровей Г. К. До цих змагань „Ч. Січ" виступила без суспендованих Володимира Заліска і Олександра Кузіва, брак яких в деякій мірі спричинився до тієї поразки. Успішно випав дебют нового гаківкара в нападі, студента Сітон Гол — І. Ґупера, який в І-му періоді з власної акції стрілив першого ґоля в ІІ-му періоді з асисти Мельника другого ґоля, а в III-му періоді з його асисти Мельник здобув для „Ч. Січі" 3-го ґоля.

Майже всі змагуни нашої дружини роблять добрі поступи, доказом чого є цей вислід, хоча програний, проте вже з різницею одного ґоля.

О. Твардовський

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1975 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1975 р.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1975.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 21-го ГРУДНЯ 1975 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Річні Загальні Збори В-ва св. Миколая — 5-ий Відд., о год. 4-ій по пол. в церковному приміщенні при 37-09 31 Аве. На порядку нарад: звітування управи, вибір нового уряду на 1976 рік та інші справи. — В. Левенець, гол., М. Хоманчук, секр.

ВЕСТ ІСТОН, Па. Річні збори Т-ва ім. Богдана Хмельницького 137 Відд. о год. 2 по пол. в залі Амер. Укр. Горож. Клюбі. Буде вибір нової управи на 1976 р. та звіти уступаючої управи. Проситься чл. прибути. — Гр. Прашик, пред., М. Колодруб, кас., С. Колодруб, секр.